

ИКОНОМИЧЕСКИ

Седмично издание на Търг.-Инд. Камара и Стоковата Бурса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Ик. Изв. се изпраща до Варн. Търг. Инд. Камара.

Варна, 12 януарий 1923 г. Год. I. Брой 13

Абонамент	Годишен	100 лв.
	Полугодишен	60 "
	Чужбина (годишен)	140 "
Обявления	$\frac{1}{2}$ стр. 300 лв. — $\frac{1}{8}$ —	100 лв.
	$\frac{1}{4}$ " 180 " — $\frac{1}{16}$ —	60 "

ИЗВЕСТИЯ

Новият закон за търговското образование.

Законът от 19 юлий, засягайки въпроса за образованието в България изобщо, естествено е, че докосва и един от неговите елементи — търговското образование. Законът предвижда три вида търговски учебни заведения: низши — под название „професионални“, средни — „специални“ и висши — в вид на „търговски академии“. Установена е следующата продължителност на обучение: за професионалните училища 3 години, за специалните 2 години плюс практика от 3 до 10 месеца, а за търговските академии две годишен курс. Едновременно с това закона сжщо така установява и възможността за свободно преминаване от низш тип училища в по-горни, поради което възпитаниците на средно търговско учебно заведение могат да бждат както лица, свършили реалка, т. е. 6 класа от гимназията, така и свършилите 3 класни професионални учебни заведения. По сжщия начин и студенти на търговската академия се явяват, от една страна, лица свършили 8 класна гимназия, а от друга — свършилите специални търгов. учебни заведения. Обикновено 2-3 класните търговски учебни заведения биват тесно-специални и затова се базират: низшите — на основно общо образование, а средните — на средно. Този рецепт изцяло е възприет относно специалните училища, в програмата на които се включват изключително специални предмети, които предмети могат да бждат поставени на надлежната висота, като се вземе за фон общото 6-то класно гимназиално образование. Може да се спори и да сжществуват разни възгледи относно продължителността на обучението, цикла на влизаните в сжстава на програмата предмети и, най-после, досежно количество часове, определени за един или друг предмет, но основата, т. е. размера на общото образование и възрастта на учащите се не подложни на оспорване. Възпитаниците, както по възраст, така и по

обща подготовка, са напълно пригодни за възприемане на правните, економически и търговски науки, които представляват основата на всяко търговско образование. Относно професионалните училища, работата е поставена сжвсем иначе. Изглежда, че установеният модус за свободно преминаване от професионално училище в специално, заставил министертството да приеме компромисното решение: да се откаже от сжздаване на тесно-специално училище, задачата на което да е подготовка на низш служебен персонал за търговията и промишлеността, нуждата от който е особено остра, а да построи учебно заведение, стремящо се да допълне две задачи — да дава търговски познания, необходими за търговската и промишлена дейност и да подеме общото развитие до уровень, който дава възможност на абитуриентите от низшето училище да преминават в средно.

Първата задача е най-важна, понеже удовлетворява главната маса от учащите се, а втората е по-маловажна, понеже е предназначена изключително за лица, материалното положение на които дава възможност за продължаване на образованието и които представляват едно меньшинство.

За изпълнение на първата задача, т. е. подготовка за практическа дейност в необходимия за низшия персонал обем, 3-годишния курс е даже голям (общообразователните предмети в професионалните училища представляват 27 часа седмично, с други думи, цяла учебна година) и за това, преследвайки само тази утилитарна цел, би било възможно ограничаването даже с двугодишен курс, което без съмнение, представлява интерес за онова население, което дава своите деца в професионални училища поради недостатък на средства и което да се отдели по възможност по-скоро да получи работник в семейството.

За разрешаване на втората задача — удовлетворяване меньшен-

ството в стремлението му за по-нататъшно образование, закона фактически отделя само 27 часа седмично, с други думи, една учебна година и предполага, че през този период, възпитаниците от професионалното училище ще бждат в сжстояние да се справят с гимназиалната програма в обем IV, V и VI клас. Очевидно е тук явното недоразумение: или програмите на IV, V и VI гимназиални класове са комбинирани неправилно и за преминаването им са необходими, вместо три години, само една, или пак, което е по-верно, общообразователния обем на професионалните училища, в сравнение с гимназиалния, е сжкратен три пъти и следователно, степента на общото образование у свършилите професионално училище е значително по-ниска, от колкото у лицата, свършили 6 клас на гимназията. С други думи: преследуемата задача да се удовлетвори меньшинството, като му се даде възможност да преминава в специални училища, е недостижната и затова да се дава такова право за свободно минаване от професионални училища в специални, е явна несправедливост в правното отношение спрямо свършилите 6-гимназиален клас. Освен това, в сжщото време това се явява крайно несполучлив експеримент в педагогическо отношение, понеже смещението на толкова разнообразни в умствено отношение елементи не дава възможност на педагогическия персонал да достига максимални резултати. Учащите се, които попадат в специалните училища от професионалните, се явяват тормоз за средното училище, и по такъв начин, стремлението за удовлетворяване на меньшинството се явява причина, която задържа цялото средно образование. Общепризнато е, че с един куршум два зайака се не гонят, и за това, търговските учебни заведения трябва да се строят на начала, преследующи само тесно специална задача. Ето защо, колкото по-скоро министертството видоизмени програмите на професионалните училища и отмени положението, с което се дава право на свършилите професионални училища да преминават в специални, толкова по-добре

ще бъде това, както за специалните училища, така и за онова население, което е незаинтересовано в преминаването на техните деца от един тип училище в друг.

Разгледали закона от принципиално гледище, нека сега да се запознаем с неговите програмни подробности. Нека отначало да се спрем на професионалното училище.

В програмата на професионалните училища закона вжеежда следующите предмети:

1) Търговски науки	колич. часове в седмица
Счетоводство	12
Търговско смятане	7
Кореспонденция	4 23
2) Икономически науки	
Кооперативно дело	2
Народно стопанство	1 3
3) Юридически науки	
Търговско знание в свързка с законоводение	6
4) Историко-географически	
Обща и търговска география	6
Обща история и история на търговията	6 12
5) Естествени науки	
Физика	3
Химия	5
Естествознание	7
Стокосзнание	5 20
6) Чужди езици	
Френски, немски и английски (по избор един)	8
7) Български език	
8) Краснорис	2
9) Математика	7
Всичко	89 ч.

Като разгледаме тази програма, ние виждаме, че най-големо внимание е обрнато на търговските науки — 23 часа и естествените — 20 часа. Че е обрнато най-големо внимание на търговските науки, това е напълно естествено, а това, че на естествените науки се дава второ място — 20 часа — се обяснява с желанието да се повиши уровня на общото образование.

Считайки нормално, че преподаването на естествознание трябва да предшества курса по стокосзнание, то достатъчно ще бъде естествознанието да се мине в елементарен обем, за който цел ще са нуждни 6—8 часа седмично в първите две години на обучение, а не 15 часа, както това е установено от програмата за професионални училища.

История и география, обща и търговска, трябва да бъдат минати с достатъчна пълнота, независимо от задачите на учебното заведение, вследствие на което, количеството часове отредени за преминаване на

тези предмети, трябва да се признае за нормално.

За изучаване на родния език в чист вид и във вид на кореспонденция, закона отрежда $8+4=12$ часа, което от своя страна считам правилно, понеже търговския служащ, преди всичко, трябва да бъде грамотен на своя роден език.

На икономическите науки законът отрежда много скромно място, като им отделя само 3 часа, от които 2 часа са предназначени за кооперативно дело. Действително, известни икономически познания учениците могат да почерпят от търговското знание и търговската география и историята на търговията, но тези сведения ще носят случаен и откъслечен характер, без да дадат общи обединяващи икономически знания, а това вече се явява дефект, понеже всеки търговец, а също така и неговия служащ, трябва да знае да се ориентира в сложния процес на преживявания сега икономически живот. Освен това, нелогично е от педагогическо гледище да се включва в програмата учение по кооперативно дело, без предпоставка на общи икономически начала. Въз основа на изложеното, мен ми се струва, че би било много по-целесъобразно да се обрне по-голямо внимание на икономическите науки, като се доведе количеството часове до 6 и разликата от време се използва за преминаване елементарния курс по политическа економика.

За изучаване на чужди езици законът отрежда само 8 часа. Разбира се, законодателят е прав, заставяйки на гледището, че низшите търговски учебни заведения не могат да преследват задача, според която езиците да бъдат изучени в обем на свободна разговорна реч или кореспонденция на чужд език, защото това и не влиза в задачите на низшето търговско учебно заведение. Но всеки свършил професионално училище, трябва да умеє да се справя с документите и писмата, попадащи в предприятието, длъжен е да ги четє, да установява съдържанието и да извърши необходимите действия или запитвания. За тези именно цели установените от закон 8 часа са недостатъчни. Преди всичко, невъзможно е да се ограничаваме с изучаване на един език поради поставените утилитарни цели. Те трябва да бъдат поне два, а още по-правилно три — немски, френски и английски, при това, за изучаване на немски и френски езици необходимо е да се отреди минимално 9 часа, а за английския, като тажжє, който се усвоява значително по-лесно при известни позна-

ния по френски и немски езици — 6 часа. По тажжє начин в програмата за чуждите езици трябва да се отреди минимално 24 часа. При изучаване 2 езика вместо 3, все таки за тях бих оставил 24 часа, защото, повтарям, че 9 часа са признати като минимум и допускам само при недостатък от време и при невъзможност, да се отнемат останалите 3 часа за програмите на други предмети.

Най-после, на краснориса в общия курс на професионалните училища е отредено само 2 часа. Нито една професия не предявява такива строги изисквания към почерка, бързината и чистотата при изпълнението на писмени работи, както конторската практика в търгово-промишлените предприятия. При всичко че пишущите машини отчасти смекчиха тези изисквания досежно лицата, предназначени за кореспондентска работа, все таки обладаването на красив почерк, бързина и чистота на писането и сега представлява едно от най-важните качества в търговско-промишления трудов пазар. Ето защо, търговското образование, като образование насочено за удовлетворяване жизнените потребности, не може и не трябва да остави без достатъчно внимание това важно качество, което трябва да притежават свършилите търговски училища. За съжаление, трябва да се констатира фактът, че ония успешни, които обикновено се достигат в туй направление от низшите класове на общообразователните учебни заведения, не само че не се развиват при по-нататъшното обучение, но още, вместо прогрес, показват регрес, понеже при писмените работи, цялото внимание се съсредоточава на съдържанието, а външността на техното изпълнение остава в пълно пренебрежение. Ако такова явление се признава нежелателно за общото образование, то това просто е нетърпимо в търговско учебно заведение. За това, отделените в програмата на професионалните училища 2 часа са напразно изгубено време. Търговското училище трябва да има за краснорис и бързорис по 2 часа в всяка учебна година или 6 часа за общия курс, като в същото време, трябва да се обрща особено внимание на изпълнените писмени работи по всеки предмет на външността. Само по тажжє начин общата дружна работа в туй направление на целия педагогически персонал на търговското училище ще е в състояние да приучи учащите се към порядък, чистота и красота в изпълнение писменните работи; в противен случай работата на преподавателите по краснорис

се уподобява на глас впилющ в пущина.

Сумирайки горензложеното и унищожавайки правото за свободно преминаване от професионални търговски училища в специални, получаваме следующата нормална програма за професионално училище:

1) Българ. ез. и кореспон.	12 часа
2) Чужди езици (2 или 3)	24 "
3) Краснорис	6 "
4) Счетоводство	12 "
5) Търговско смятане	6 "
6) Политическа економия, кооперативно дело и народно стопанство	6 "
7) Обща и търг. география	6 "
8) Обща история и история на търговията	6 "
9) Стокознание в свързка с естествознание	12 "
10) Търговско знание в свързка с законоведение	6 "

96 часа

Считайки годишната норма 30 — 36 часа седмично, за изпълнението на тази програма ще са потребни същите 3 години, но за това такива учебни заведения ще дават хора с знания, отговарящи на потребностите на търговията и промишлеността, тогава когато професионалните училища от типа на закона от 19 юлий не се намират в съответствие нито с потребностите на практическата дейност, нито с обема на познанията, потребни за продължаване образованието в специални училища.

Специалните училища, съгласно закона от 19 юлий, се явяват тесноспециални учебни заведения с двугодишен курс, построени върху базата на общо образование в обем в класа от гимназията. Тук виският уровень на общото образование дава възможност за поставянето на търговските, икономически и юридически науки на подобающа висота, поради което в програмата за специални училища е отредено:

1) <i>Търговски науки</i>	
счетоводство	12 часа
търговско смятане	8 "
политическа аритметика	3 "
търговско знание	4 "
кореспонденция	5 "
	32 часа
2) <i>икономически науки</i>	
политическа економия в свързка с финансии	4 "
3) <i>юридически науки</i>	
законсведения	4 "
гражданско право	1 "
	5 часа
4) <i>търговска география</i>	4 "
5) <i>история на търговията</i>	2 "
6) <i>стокосзнание</i>	4 "
7) <i>чужди езици</i>	

френски, немски и английски (по избор един) 9
8) *български език* 4

всичко 64 часа

При разглеждане на тази програма бие на очи обстоятелството, че за изучаване на чужди езици са отделени много малко часове, от които задължителен е само един и съвършено отсъства краснорис. Ако езиците имат съществено значение за низшия персонал, то те придобиват още по-голямо значение за ония лица, които заемат отговорни постове в търговията и промишлеността, т. е. за лица, получили средно и висше търговско образование. Поради тази причина определеното за изучаването на езиците време е недостатъчно. Най-после тези 9 часа са недостатъчни за изучаването даже и на един език, защото не трябва да си въобразяваме, че ония познания по езика, които са получени в гимназията, са толкова обширни, щото достатъчно ще е да се отредят 9 часа в течение на двугодишен курс в специалното училище, за да бжде той обладан в обем, потребен за практическия живот, т. е. да се говори и кореспондира на него. Опитът за въвеждане на новата програма през настоящата година показва, колко са нищожни достигаемите резултати. И действително, в общообразователните учебни заведения на езиците се дава второстепенно и даже третостепенно значение, защото главното внимание е насочено на предмети, дисциплиниращи ума и съдействащи за общото културно развитие на учащите се. Съпоставяйки количеството познания, при постигането, с крайната цел, която трябва да се достига по езиците в специалните училища, необходимо е да се отредят 18 часа за всеки език седмично, или за основателното изучаване на езика ще са потребни не две години, а три. Едновременно с това не можем да се съгласим с мнението на законодателя, че в средното търговско училище трябва да има само един задължителен език. Задължителни трябва да бждат и трите най-разпространени в търговската дейност езици: немски, френски и английски. Законодателят не трябва да забравява важното значение на държавния почерк за търговската и промишлена дейност, за това той трябва да вземе необходимите мерки за изправянето на този обикновен дефект в общообразователните учебни заведения. Закона, игнорирайки действителните потребности на търговското образование от почерк и знание на езици, в същото време за български език и търговска кореспонденция отделя 9

часа, като с това признава получените по родния език познания през време на обучението в прогимназията и гимназията за недостатъчни и че те се нуждаят от по-нататъшно усъвършенстване. Родния език се изучава при достатъчно количество часове 4 год. в основното училище, 3 год. в прогимназията и 3 години в гимназията, а чуждия за много по-малко години и при съкратено количество часове, но все таки за усвоението на родния език законодателят отнема същото толкова време в специалното училище, колкото е определено за изучаване на чуждия. Без всякаква вреда за обучението, от програмата на специалните училища могат да се суспендират 5 часа и да се остави за родния език заедно с кореспонденцията 4 часа седмично.

По-нататък, в програмите на професионалните и специални училища се проявяват някои несъответствия в количеството часове по счетоводство и търговско смятане. Обема на предмета търговско смятане и в едното и в другото училище е един и същ; разликата се състои в степента на развитието на учащите се. Въпреки това, за усвоението на този предмет в професионалното училище са определени 7 часа, а в специалното 8, с други думи, усвоението на този предмет при низка обща подготовка може да се достигне по-скоро, от колкото при висока. Разсъждавайки логически, би трябвало в професионалното училище да се отделят повече часове, а в специалното по-малко. Факта на обратно явление предизвиква предположението, че закона не е достатъчно обмислен от автора на закона и съставителя на програмите. Също тъй с ои ежпроса и с курса по счетоводство. И в единия и в другия тип училище за счетоводство общо са определени по 12 часа седмично, но в професионалното 7 часа за теория и само 5 часа за практика, а в специалното, обратно, 5 часа за теория и 7 часа за практика. Би било поестествено да се постигне именно обратно: при по-малка обща подготовка усвоението на този предмет се достига предимно по практически метод, а на теорията се дава второстепенно значение и, обратно, ако уровенът на общото развитие е достатъчно висок, то всяко действие се обосновава теоритически и за това на практиката може да се отдели значително по-малко време. Изглежда че и в туй отношение програмите не били достатъчно обмислени, поради което се получава логически абсурд.

Внасяйки указаните поправки

мален от контролните комисии, все пак той ще бъде задоволителен за фиска, като се има предвид, че в бюджета за текущата година от данъка върху общия доход е предвидено да постъпят 300 милиона лева.

Конгрес на Международната търговска камара в Рим.

От 18 до 24 март ид. год. ще се състои в Рим конгреса на международната търг. камара. Варненската търг. инд. камара, като нейн член, е поканена да участва в конгреса.

Пред вид интереса, който представлява въпросния конгрес за българските стопански съсловия, бюрото на камарата реши да внесе тоя въпрос на разглеждане от предстоящата конференция на бюрата на камарите, която ще се състои през първата половина на м. февруарий в София.

БЮЛЕТЕНИ.

Шуменската държавна земеделска катедра.

Шуменската държавна земеделска катедра, в бюлетина си от 3. I. 1923 г. съобщава следното:

Посевите навред в Шуменския скръж се развиват добре. Опасност от измръзване няма. Риголването на лозята продължава.

Цените на землед. произведения, както и миналия месец. Голямо спадане се констатира в цената на кашкавала — 36—37 лв. кг.

Варненската държавна земеделска катедра.

Варненската държавна земеделска катедра, в бюлетина си от 3. I. 1923 г. съобщава следното:

Посевите в Варненска околия са добри. В много села — и то за първи път — се подготвят места за нови лозя.

Цени на земеделските произведения: двоен декалитър пшеница 80—95 лв., ржж 58—62 лв., ечемик 42—50 лв., овес 32 лв., царевица 50—60 лв., боб 6—7 лв., килограм, картофи 2.50 лв., лук 3 лв., праз 8—10 лв., скота, зеле 150—300 лв. 100 парчета.

От редакцията и администрацията.

Съобщаваме на абонатите и читателите си, че г. *Петко Здребечков*, бивш редактор-администратор на „Български Стопански Вестник“, преминава като администратор-кореспондент на „Икономически Известия“ и е упълномощен да събира абонаменти и реклами както в гр. Варна, тъй и в цяла България. Молим читателите и абонатите си да имат пълно

доверие в г-на Здребечкова. Съобщаваме също, че на всички абонати на „Български Стопански Вестник“ почваме да изпращаме нашия в. „Икономически Известия“, като се надяваме, че те ще бъдат редовни наши абонати.

Занаятчийски отдел.

Държавните доставки.

„Форменото облекло, което се доставя от държавните, окръжните и общинските учреждения, трябва да бъде изработено в страната от местни платове и материи“ (чл. 40 от зак. за насърчение на местната индустрия.)

Особено тягостно впечатление между нашите промишлени съсловия — индустриално, занаятчийско и търговско, — направи съобщението за извършената от м-вото на вътрешните работи доставка от странство (Генуа) на 5,000 костюма за облекло на полицейската ни стража — по италиански тип.

Съображенията на м-вото да направи тая доставка от странство нам не ни са известни, те могат само да се подозират, но нас интересуват, в случая, не само интересите на държавната хазна, но и ония на нашите стопански съсловия, най-важния източник, от където хазната черпи своите ресурси.

Ние не се позоваваме толкова на категорично запретиелните постановления на закона за насърчение на местната индустрия, според които доставки от тоя род се извършват в страната, а не от странство, закон който отдавна вече е паднал в дезиетюд, но ние се спираме на факта, като на такъв от особено важно значение за народното ни стопанство и то при днешното безизходно икономическо и финансово положение, в което е изпаднало страната, при днешната парична и стопанска криза, която може да доведе и до крах, която държавното, така и народното ни стопанство.

Тоя случай, взет отделно, сам по себе си, не е кой знае от какво важно значение, но, имайки пред вид, че той съставлява само част от цяла верига факти, ние не можем да го минем мълком, без да обхвем нужното внимание на компетентните власти.

Да ли интересите на фиска при подобни доставки са добре запазени, е малко съмнително, като се има пред вид неимоверното поскупяване на суровите материали и работни ръце в западна Европа и особено високата валута у победителните страни, от където главно се

извършват тия доставки.

Също съмнително е дали подобна доставка е и в-ажните интереси на отечеството, тъй като с такава ограничена работа кой знае каква чувствителна концесия нема да дадем на една велика сила, за да я спечелим на страната си, или най-малко да не я имаме против себе си.

Тая доставка, колкото и малка, може да стане една действителна опасност за нас, ако тя отпичи път и се превърне в система. Тогава, как ще се борим срещу безработицата, която от ден на ден се засилва кресчендо, срещу тоя бич, който е поставил в изумление правителствата на великите народи, като тия на Англия и Америка. По тоя начин, даваме ли си сметка, колко наши индустриални предприятия ще се лишат от работа, колко работнически свят от тия предприятия ще остане без хляб или с недостатъчно запладен труд, колко производители занаятчий и техни работници ще се лишат от една най-обикновена за тях работа, и то днес при тия тъй трудни времена, които преживяват занаятите, когато частните поръчки са ограничени до своя минимум?

Подобни доставки са престъпление по отношение производителните съсловия, а също и по отношение на закона за насърчение на местната индустрия, респ. чл. 40, който по никой начин не позволява отклонение, и в случай на такова, е предвидена специална наказателна клауза — глоба в размера на стойността на купените от странство предмети.

Ако най-после, държавата е направила това, защото е намерила, че нашите занаятчий не са подготвени достатъчно технически, за да могат да изпъкнат известен тип формено облекло — това е съвсем несъстоятелен мотив. Това е даже косвено една обида за издигналия се наравно почти с европейския крой и шивач български занаятчий. При такива разсъждения утре и нашите шапкари не ще могат да приготвят стражарски или някои други фуражки, обувките — най-обикновени обувка и чизми, сарачите — хамути и пр. и пр.

Искаме да верваме, че тия ни бележки ще бъдат взети под внимание от когото трябва и доставки от подобен род не ще се повтарят, ако искаме да се ограничи злото още от самото му начало, като по тоя начин ще се избегнат и справедливите негодувания и излишни раздразнения днес между промишления свят у нас.

Кредит на занаятчийте.

Министерския съвет е решил

да се отпусне на занаятчиите 100 милиона лева кредит. Това решение било внесено в Народното събрание за одобрение. Кредитът ще се отпусна и разпределя чрез занаятчийските банки.

Занаятчийски празник в Варна.

На 8 того, втори ден на коледа, варненските сдружени занаятчи, дърводелци, тенекеджии и собаджии отпразднуваха своя патронен празник „Св. Иосиф“ с подобающа тържественост.

След панахидата и молебена, които се отслужиха в църквата „Св. Никола“, дърводелците се събраха в една от големите бирарии в града на веселие, чийто обширен салон се указа тесен да побере празнуващите занаятчи и семействата им, а тенекеджиите собаджии празнуваха в локала „Тунел“, който също тъй се указа тесен за тази цел.

Празнуващите занаятчи междувременно получиха поздравления, които получиха чрез специални пратеници от местните занаятчийски и професионални сдружения, бидежкато поздравени и от председателя на Варненската търговско-индустриална камара г. К. Тенков.

Професионални занаятчийско-индустриални училища в Сърбия.

За повдигане професионално образование в Югославия миналата година през м. ноември в Белград, по инициативата на министерството на търговията и индустрията се е свикала конференция на представителите на всички специални професионални училища в цяла Югославия.

В какво положение е поставено в съседната нам държава професионалното образование се вижда от долните данни.

В Сърбия съществуват „общо занаятчийски“ и „занаятчийско-търговски училища“. Целта им е да дадат на своите питомци всички ония знания, които са необходими за пълното приспособление към своя занаят. Училищата имат 3 редовни класа, а, ако се укаже нужда, и един пригответелен. В тях се приемат ученици с завършено основно образование. Никой не може да стане калфа, ако не е свършил такова училище, освен ако подобно няма в местожителството му.

Изучават се следните предмети: сръбски език, аритметика, геометрия с геометрическо чертане, рисунане, география, физика и химия с опити, технология, хигиена, занаятчийско книговодство, гражданско учение, красноречие и търговска кореспонденция.

Преподаването става всеки при-

съствен ден, обикновено от 6 до 8 часа. Надзора над тях училища упражнява министерството на търговията и индустрията, а за директори се назначават учители от местните средни и основни училища.

Издръжката понася отчасти общината, която доставя помещението, отчасти горекананото министерство, плащайки на учителите и за набавянето на учебните помагала.

Такива училища за сега има в Сърбия 91 с 13.000 ученика и в Черна Гора 3 с 250 ученика.

В областта Войводина съществуват също такива училища с тая само разлика, че тех посещават всички ученици, било занаятчийски, било търговски, и за това те се наричат „Занаятчийско-търговски училища“, основани още при маджарското владичество. Днес се наброяват 54 такива училища с 9500 ученика. Надзора се упражнява от същото министерство.

В Хърватско и Славония съществуват занаятчийски училища с 3 редовни и един подготвителен клас. Посещението им е задължително и без свършването им никой работник-занаятчия не може да бъде произведен в помощник. Директорите се комплектуват от основното учителиство, а учители — опитни практиканти, както и такива от средните училища.

Надзора изпълнява същото министерство. Такива занаятчийски училища се наброяват в тия области 48 с 5500 ученика. Едно от най-уредените е Загребското.

В Босна Херцеговина има само 14 училища с 1300 ученика, останалите от бившата дунавска монархия. Министерството бърза да открие още такива, за да попълни една голяма празнота.

В Далмация, има 8 училища, но само вечерни, с 500 ученика.

В Словения, както бивша съставна част от Австро Унгария занаятчийското образование е много напреднало. Там има 42 специални занаятчийско-търговски училища, които носят названието „Промислено-приложни училища“, посещавани от около 4000 занаятчийски и търговски ученика. Преподавателите и наставниците в тях са обикновено учители от средните и основни и други професионални училища, а в случай на нужда се назначават и опитни хора от частната практика.

Уредбата им е подобна на тая в Сърбия, и са издръжани от общината в размер на две трети и от държавата в размер на една трета.

Уредени са още в цяла Югославия и професионални курсове по различните отрасли направлявани от Министерството. В Белград съ-

ществуват вечерни и дневни по кройчество, общарство, каменоломство, зидарство, за електрически инсталации, фризьорство, женско кройчество и пр. Подобни са устроени и в Македония — в Велес и Струга.

Кройчески мъжки и женски курсове, както и плетарски, кошничарски и курсове по изготвяне на дантели са открити в по-важните центрове на кралството.

Нисши технически школи има в всички почти градове, които са приспособени към местните условия, в които обучението се води теоритически и практически, ръководено от опитни майстори и занаятчи.

От последните по важни са: Нисша техническа школа в Крагуевац, ползуваща се с най-добро име в цялата страна. Нисша техническа машинна школа в Люблина, намираща се при средно техническото училище в същия град.

ВЪНШЕН ПРЕГЛЕД.

Испания.

Икономическото положение на Испания.

Испания е предимно земеделска страна. Тя притежава някои от нужните за индустрията и сурови материали, обаче липсват й каменни въглища. Освен това, водната сила е в недостатъчно количество. Съобщенията са мъчни и костват скъпо.

Вследствие на световната стопанска криза, на ниските митнишки тарифи, плащането в злато на митнишките такси и прилагането на специални коефициенти върху стоки, произхождащи от страни с ниска валута, от 1920 година насам външната търговия постепенно е ослабвала. Износът през 1921 година се изчислява на 812 милиона пезети срещу 1025 през 1920 година. Износа се състои главно в дървено масло, вино, вълна, добитък и кожи. Вносът през първите месеци на тази година по количество надминава този през 1921 година. Главните вносни артикули са жито, кукуруз и каменни въглища.

В търговията търговията се е засилила значително, вследствие на което се е увеличил и трафика по железниците и крайбрежията. И поради тази интензивност на трафика, железопътната мрежа е била недостатъчна. Навсякъде почти в Испания искат да удвоят съществуващите железопътни линии.

Митнишката тарифа в Испания е протекционистична. Испания, която има нужда от пазари за своите растителни масла, изсушени риби, вина,

плодове, както и за желязната и зловна руда, се стареа да сключи търговски споразумения и договори с цел да покровителствува търговията. При сключването на тези споразумения и договори премахната е била клаузата за най-благоприятствуваната нация, понеже опитът бил показал, че нацията, която се ползува с такава клауза, не е имала никакъв действителна полза. Такива договори Испания сключила с Италия, Швейцария, Франция, Норвегия, а напоследък се водят преговори за сключването на един договор и с Англия.

Финансовото положение на държавата не е много добро. Дефицитът в бюджета на държавата в края на фин. 1921/22 година се изчислява на 1,101,000,000 пезети. Този дефицит е причинен главно от извънредните разходи, които правителството е направило в свързка с сбитията в Мароко.

Италия.

Стопански парламент. Правителството е изработило проект за учредяването на стопански парламент, който ще се занимава и ще разрешава столачките, технически и др. специални въпроси на страната. Този парламент ще се състои от индустриалци, търговци, занаятчии, инженери, земледелци и пр. и наговите мнения ще бъдат меродавни при разискванията и решенията по стопански въпроси в политическия парламент.

Ромъния.

Доставки. Ромънското военномство е решило доставката на 80,000 чифта ботуши да извърши тамошния занаятчийски съюз за насърчение на занаятчийството. У нас, както съобщаваме по-горе, правителството е поръчало 5,000 жандармерски костюми в чужбина (Генуа).

Занаятчийски пазар. Занаятчиите в Браила (Ромъния) решили да построят един общ голем пазар за изложба и продажба на изделия си. В този пазар щяло да има и специални зали за конференции, читални, гостилници и пр.

Солун.

Солунското пристанище, което да бъде в услуга на сръбската търговия, както се вижда, занимава живо сръбското общество. За него постоянно пише и сериозния белградски лист „Трговински Гласник“ ту на уводно, ту на второ място, но той избегва оня тон на припряност, свойствен на политическите листове, затова пък за него въпроса никога не слизал от сцената:

за него „той датира още от 1913 година.“

Той напомня в последния си брой 292 от 23 декември, че гръцките действително в 1913 год. след савършването на балканската война, под пресното впечатление на сръбските заслуги за благоприятния савършек на войната, се показали наклонни да отстъпят в пристанището една особена зона, която би задоволявала всичките нужди на технията търговия. Когато, обаче, това споразумение требвало да се подпише от съответните фактори в Атина, гръците предложили съвсем друг текст, който макар и подписан от двете страни, останал нератифициран. По него не се правели никакви улеснения на сръбските стоки; туй, което тем се давало, имали са и другите държави без особено споразумение. А „за важноста на солунското пристанище не е нужно и да се говори“, „голем дел от нашата земя ще си служи с него: Македония, Стара Сърбия, па един ден и Южна Сърбия ще се опити към Солун“.

„Ако, обаче, не бе промената в политическия живот на Гърция, която трябва да разчита на сръбското приятелство, едва ли би се появил този въпрос на ново на сцената.“

„Веднаж създадени тия благоприятни перспективи за разрешението му, сръбското правителство трябва да се погрижи за премахването на всички пречки на търговията от митнически, съобщително-административен и пр. характер, благодарение на които за сега от солунското пристанище са останали да се ползват само ония търговци, които не са могли да го напуснат, а всички ония, които са могли да сторят това, отдавна са си заминали.“

„Понеже тия облекчения не дава конвенцията, за чието ратифициране сега се работи, тя не трябва да се одобрява от сръбското правителство,“ заключава вестника. „По нататък вестникът мисли, че тая конвенция може да послужи само за база на нови преговори.“

От казаното в тоя и по-ранните броеве поличава, че редакцията пледира за една специална зона в солунското пристанище, в която да се не правят никакви препятствия на сръбския внос и износ, както в едно национално пристанище. Вжн от това, направата на нужните пристанищни съоръжения да не зависи от благоволенieto на гръцкото правителство и най-после бърз и свободен пренос по линията Солун — Гевгели.

Съединени Щати.

Както съобщихме в един от

миналите броеве на „Икономически Известия“, производството и търговията на суров и обработен тютюн в Съед. Щати се развива до големи размери. Сега ще добавим, че през първите 9 месеца от 1922 г. вносът на суровия тютюн е увеличен с 14,642,000 фунта в сравнение с вноса за същия период през 1921 г. Най-много тютюн е внесен от Холандия и Гърция, а България се даже не споменува (в списъка на внесените страни, вероятно поради незначителните количества, който е внесла). Трябва да се отбележи и факта, че в държавните приходи през 1922 год. само приходът от тютюна показва, в сравнение с миналата година, едно увеличение с 15½ милиона долари — единствено в целия бюджет.

Чехословашко.

Известната чехословашка оръжейна фабрика „Шкода“ в Пилзен е направила предложение да основе, с цел да изпълнява военните доставки на Югославия, една оръжейна фабрика в Белград. Това предложение е в връзка с гласуването от Скупщината кредит от 800 милиона динари за оръжия и мунции.

Консулски репорти и кореспонденция.

Александрия.

Поради големите принждания и развитата се спекулация по-миналата седмица, отбележа се едно разслабване на цените на австралийските брашна. Тая седмица тонът се продава около 15 лири стерлинги сif транзит, както за разполагане, тъй и за товарена стока през идните месеци. Търсенето за износ още продължава.

Тържището на човали е тихо без сделки. Ютени човали за зърнени храни от 2½ либри единия, продават се 75 шилинга стотек.

Зърнените храни са с тиха тенденция. Има покачване само върху широко консумираната в Египет бакла, 155 кгр. за 320—335 гроша. Цените на другите продукти са следните:

Жито ардеба	от 150 к.	175-185 гр.гр.
Ечмик	120 к.	135-140
Кукуруз	140 к.	108-110
Просо	135 к.	120-125
Леща	157 к.	190-200
Нахут	150 к.	240-250
Сусам бел	120 к.	350-360
„червен	120 к.	325-330
Лен. семе	122 к.	250-255
Трици	67½	40-45

Печатница „Гутенберг“ — Варна

Движение на параходите.

Пристигнаха параходи:

От миналата седмица: пар. „Киринале“ с анилинови бои 213 кгр.; бурми 767 кгр.; памучна манифактура 43,706 кгр.; памуч. прежда 35,415 кгр.; вжлнени шапки 1015 кгр.; цемент 120,000 кгр.; смокини 1250 кгр.; коноп 3220 кгр.; бахар 122 кгр.

Пар. „Бубис“ с маслини 21,000 килограма.

Пар. „Ирена“ с часовници 4,256 кгр.; химикали 3658 кгр.; железария 9487 кгр.; смола 823 кгр.; кафе 7500 кгр.; кожи 5255 кгр.; мравчена киселина 1221 кгр.; масла 4444 кгр.; екстракт 19035 кгр.; парафин 2000 кгр.; поташ 383 кгр.; хартия 6671 кгр.; лимони 3500 кгр.; мандарини 3500 кгр.

Пар. „Галиция“ с белио 510 кгр.

Пар. „Варна“ с манифактура 1506 кгр.; машинамания 1130 кгр.; кестени 1500 кгр.; портокали 2400 кгр.; мандарини 5870 кгр.; вжлна 3400 кгр.; рошкови 3500 кгр.; хурми 11000 кгр.; желад 20000 кгр.; масло 1500 кгр.

4. I. 923 г. Пар. „Vigo“ под англ. зн. с безир 2588 кгр.; ламарина 50887 кгр.; картофено брашно 5200 кгр.; хидрат 779 кгр.; деграс. 10833 кгр.; синка 2300 кгр.; сода 5000 кгр.; вжлна 1079 кгр.; бакжр 7540 кгр.; сапун 418 кгр.; калай 2626 кгр.; памуч. дреп 2500 кгр.

5. I. 923 г. Пар. „Вимбледон“ под англ. зн. с памуч. прежда 3000 кгр.; памучно масло 2140 кгр.; сода бикарбонат 2270 кгр.; амонячна сол 2450 кгр.; тенеке 48395 кгр.; шевни машини 40140 кгр.

6. I. 923 г. Пар. „Луи Фрейсине“ под фр. зн. с пипер 155 кгр.

Пар. „Африка“ под итал. знаме с памучни платове 23562 кгр.; цемент 10000 кгр.; кафе 2700 кгр.; вжлна 6804 кгр.; канап 5618 кгр.; прежда 44209 кгр.; кожи 6400 кгр.

Пар. „София“.

Пар. „Жак Фрейсине“ под фр. знаме.

7. I. 923 г. Пар. „Маринета“ под гръцко знаме

Пар. „Цар Фердинанд“.

9. I. 923 г. „Кирил“.

Пар. „Мармарас“ под гръц. зн.

10. I. 923 г. „Манджурия“ под английско знаме.

Заминаха параходи:

3. I. 923 г. Пар. „Цар Фердинанд“ с 350000 кгр. брашно, 22000 кгр. трици, 181 глави свини, 30 глави кози и 100000 кгр. разна стока за Цариград.

Пар. „Брокдан“ под англ. знаме за Кюстенджа.

5. I. 923 г. Пар. „София“.

Пар. „Вимбледон“ под английско знаме за Кюстенджа.

6. I. 923 г. Пар. „Виго“ под английско знаме.

Пар. „Варна“.

Пар. „Африка“ под итал. знаме.

7. I. 923 г. Пар. „Луи Фрейсине“ под французко знаме.

8. I. 923 г. Пар. „София“.

Пар. „Анастасия“ под гръцко знаме за Одеса.

9. I. 923 г. Пар. „Маринета“ под гръцко знаме за Одеса.

Очакват се да пристигнат параходи.

Агенция Бр. Трояно.

Пар. „Emmapark“ на 12. I. 923 г.

Пар. „Admiral Hastnigs. Стоките на този параход пристигнаха с парахода „Цар Фердинанд“.

Агенция Сервици Маритими.

Пар. „Scivia“ на 14. I. от Марсилия и Генуа с около 100 тона разна стока.

Пар. „Helene“ кжм 20. I. от Хамбург с около 20 тона разна стока. Носи също стоките на аварирания параход „Mont Blanc“, за който ще се плаща 25% от стойността в английски лири.

Агенция Методи Станев.

Пар. „Bulgarian“ кжм 20. I. 923.

Агенция „Лойд Триестино“.

Пар. „Leopolis“ от Италия с 150 тона разна стока кжм 10. I. 923.

Агенция Бр. Золас.

Пар. „Asturian“ кжм 25. I. 923 от Анверс.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

10 януарий 1923 г.

Тържището е твърде смутено от силното повишение на курсовете на чуждите валути вчера и днес. Търговците, които имат близки покривания в чужди валути са поставени на тежко изпитание. Стагнацията в вносната търговия ще се усили още по вече, когато перспективите за евентуално застлане на износа изглеждат да са по благоприятни.

Камбиалното тържище през изтеклата седмица регистрира кастрафелно повишение на първостепенните валути, с изключение на чехослов. крона, ром. лей, герман. марка и белг. франк, които регистрираха спадане. Тъй, за време от 3 до 10. тог, Швейцария се пови-

ши с 200 пункта; Нюйорк с 12; Лондон с 48; Италия с 19; Цариград с 4; Париж с 5; спаднаха Белгия с 14 пункта; Ромжния с 3; Прага с 24; Германия с 036.

Положението в отделните бранши на търговията е непроменено.

Варненска стокова борса.

10 януарий 1923 год.

Житното тържище през последните два дни бе сравнително по оживено. Цените на фуражните артикули и боба се затвърдяват поради износа им в последно време за Франция, Белгия и Германия. Турските и гръцки пазари продължават да остават неактивни кжм нашия износ на жърнени храни, с изключение на брашната, износът на които за Цариград наново започна при по благоприятни условия, вследствие подобрението на турската лира.

Сделките през седмицата от 4 до 10 тог вкл. са се развили както следва:

4.I. зимница 3 1/2 в. ц. 520 — 545 лв.; боб 1 в. ц. 635 лв.; фий 1/2 в. ц. 555 лв.; царевица 3 в. ц. 392-50 лв.; овес 1/2 в. ц. 385 лв.

5.I. зимница 1 в. ц. 530 лв.; царевица 6 1/2 в. ц. 400 лв.; ржж 1 в. ц. 410 лв.; овес 1 в. ц. 395 лв.; боб 2 в. ц. 635 лв.

6.I. зимница 8 в. ц. 535 — 552 лв.; боб 3 в. ц. 630 лв.; царевица 5 в. ц. 400 лв.; ечемик 4 1/2 в. ц. 375 лв.

9.I. зимница 8 в. ц. 530 — 540 лв.; боб 2 в. ц. 640 — 650 лв.; леща 1 1/2 в. ц. 740 лв.; царевица 5 в. ц. 400 лв.; пресо 1/2 в. ц. 385 лв.; фий 1 в. ц. 570 лв.; ечемик 5 в. ц. 380 лв.; ржж 2 в. ц. 435 лв.; овес 1 в. ц. 400 лв.

10.I. зимница 6 в. ц. 520 — 545 лв.; ечемик 2 в. ц. 380 лв.; царевица 2 в. ц. 400 — 405 лв.; боб 2 в. ц. 650 лв.; ржж 1 в. ц. 445 лв.

Ржж и кукуруз по твърдо. Другите артикули без изменение.

Марсилско тържище.

3 Януарий 1923 г.

Сапун 72% мазнини в каси по 100 кгр. 185 фр.; фжстжци „ява“ чергени 133 фр., сусак жжлт китайски 160 фр., Нухут марокски № 29, 95 фр.; ориз сайгон № 1 — 94 фр.; белох гласе 0—140 фр.; блороз 172 фр.; кафе „Робюста“ немито фр. 226 за тогби от 50 кгр.; „мока“ ходейдех № 1 фр. 312; рю караколи 262 фр.; чер пипер сайгон фр. 180 за 50 кгр. нето; бел — 290 фр.; мундок фр. 232; восжж пчелен лири стер. 100; таман 220 фр.; бахар 585 фр.; парафин 50/52—260 фр.; колофон W. W. тара 7% фр. 92; сишапено семе фр. 195; лимонова сол на жърна 530 фр., на прах 540 фр.

Бюлетин за пазарните цени

в гр. Варна, на 10 януарий 1923 год

Наименование на стоките	Цени лева	Наименование на стоките	Цени лева	Наименование на стоките	Цени лева	Наименование на стоките	Цени лева
I. Колоннадни стоки		75. Локум кгр.	33	4. Рапичово семе кгр.	6	29. Конци ленени кгр.	350-450
1. Захар ситна кгр.	32	76. Хурми I, II, III кач.,	60-80	5. Слжнчогл. "	6	30. Ключки за обуца "	25-45
2. " на квадрати "	35	77. Халва тахан "	43-45	IV Манифактур. стоки		31. Гвоздени обуцар. "	22-28
3. Кафе "	80	78. Торби калкут. 2 1/2 л.	53-54	1. Пржеда пам. англ. пак	800	32. Пап "	22-28
4. " тарпаулинг "	78	79. " " "	48	2. " пресукан италиан. "	770	33. Чирш "	25
5. Ориз плозидски "	21	80. Джамове белгийски "	1100	3. " сулан английски "	550	34. Туткал "	
6. " испански "	23	81. " чехословашки "	1000	4. " италианска "	300-330	VI. Книжни материали.	
7. " италиански "	18	82. Кжна I качество "	90	5. Тире за чорапи "	75	1. Книга печатарска кгр.	20-24
8. " английски "	60	83. Кола английска "	140-145	6. Пржеда вжлн. мест. "	150-160	2. " канцеларска "	35-40
9. Пипер чер "	28	84. " белгийска "	14	7. " пак. "	200-600	3. " чернова "	22-24
10. " червен "	16	85. Калай английски "	9	8. Памук суров "	40	4. Маст. черно свр. лит.	50-52
11. Чай пакети "	175	86. Книга за амбалаж "	16	9. " аптекарски "	40	5. " копир "	80-100
12. " обикновени "	26	87. Книжни кесии "	12	10. Гайтан "	28	VII. Железария.	
13. Маслини Воло едри "	21	88. Сяра на пржчки "	11	11. Плат. вжлн. бжлг. м.	1309 50	1. Жел. профилер. кгр.	11
14. " обикновени "	20	89. Синка за пране "	5-50	12. " европ. "	2328	2. Путрели "	8-50
15. " Воло екстра "	20	90. Каловон. "	40-80	13. Хасе 80 с/м ярда	4786-75	3. Жел. белг. за проз. "	8-50
16. " дубл екстра "	26	91. Смола "	120-130	14. Кабот американс. "	3324-70	4. " германско "	8-50
17. " супериор "	28	92. Зачка "	75-80	15. Басма англ. "		5. " за скоб. и вржж. "	8-9
18. " специалите "	26	93. Вжжя "		16. Оксфорт "		6. " за зидове "	8
19. " дубл специал. "	62-63	94. Канал "		17. Зефир метр "	40	7. " шведско "	15
20. Масло джрв. айвал. "	62-63	95. Вжрви "		18. Сатен "		8. Железни болтове "	
21. " критско "	60	96. Чувен "		19. Док "		9. Железо на обил. "	
22. " митилинско "	55	97. Рафия "		20. Платно пам. бжл. "		пржчки белгийс. кгр.	8-50
23. " сусамово "	45	II. Домашни животни и птици		21. Кеневир "		10. Железо на обил. "	
24. " памучно "	40	1. Овца уг. от 50-60 кгр.	500	22. Макари 200 яр. грос	2328	пржчки герман. кгр.	8-50
25. " слжнчогледово "	40	" пол. " 35-45 "	350	23. " 400 "	4786-75	11. Чемберлик "	9-10
26. " орехово "		" слаба " 25-30 "	200-250	24. " 1000 "	3324-70	12. Шина "	8
27. " рапично "		2. Агне " 4-6 "		25. " мечка "		13. Подкови "	8-50
28. " кокосово "		" " 10-12 "		26. Вжлн. непрана кгр.		14. Тел бодлив "	18
29. " маково "		3. Коза уг. " 50-60 "	350-450	27. " прана "		15. " галванизиран "	24
30. Хайвер тарам "		" пол. " 40-50 "	300	28. Козина "		16. Гвоздени "	15
31. " шучен "		" слаба " 30-35 "	200-250	29. Четина "		17. Ламарина желез. "	14
32. " сямка "		4 Яре " 4-6 "		30. Пашкули сурови "		18. " галванизирана "	24
33. Лимон. кисл. обик. "	110	" " 10-12 "		31. " печени "		19. Тенеке бело каса "	860
34. " кристал "	120	5. Крава уг. " 300-400 "	2-5-3-5 х.	32. Коприна сурова "	10-40	20. Стомана кгр. "	28
35. Бахар "	60	" пол. " 200-250 "	2-2-5 х.	33. Язми брой "	35-60	21. Цинк "	34
36. Кимион "	110	" слаба " 150-200 "	1-5-2 х.	34. Пикет "	100	22. Олово "	18
37. Канела "	80	6. Телета 8 месечни бр. "	500-700	35. Памучна материя м. "	40-65	23. Мед нов "	80
38. Карамфил "	35	" 1-2 год. "	1000-2000	36. Фистанлжк "	40-50	24. Мед стар "	30
39. Анасон "	34-35	7 Вол. уг. от 450-600 кгр.	6-8 х.	37. Бархет "		25. Чугун английски "	5-50
40. Сапун айвалдйски "	34-35	" пол. " 350-400 "	4-6 х.	V Кожи сурови об-работени и обуцарски материали.		VIII. Стронт. материали	
41. " критски I "	1100	" слаб " 250-350 "	2-5-3-5 х.	1. Кожи сур. волски кгр.	26	1. Чам. джски мест. м "	2000
42. " местен II "		8 Бивол угоен от 600-800 кгр.	5-7-5 х.	2. " биволски "	26	2. " " иностр. "	1800
43. " марсилски 35 кгр "	1650	" полу угоен " 450-600 "	4-5 х.	3. " телешки "	32-60	3. " греди делани "	1500
44. " сжнлайт 8 унци "	65	" слаб 350-400 "	2-5-3-5 х.	4. " овчи чифт "	150	4. " бичени "	1800
45. " " 10 "	55	9. Свиня угоена от 150-250 кгр.	4-5 х.	5. " агнешки "	150-160	5. Талпи борови "	2000
46. " " 12 "	46	" пол угоена " 120-159 "	2-5-3-5 х.	6. " кози "		6. Греди борови "	1600
47. " Свещи I кач. кгр "	26-23	" слаба 70-100 "	1-2 х.	7. " " " "		7. Джбови джски "	2000
48. " II " "	48	10 Прасета до 15 кгр. бр. "	800	8. " лисичи "		8. Брестови джски "	2000
49. " III " "	45	" от 15-30 "	800-1200	9. " заешки "		9. Осенови джски "	2000
50. " " " "	80	11 Кон породист от 3-5 г. "	2-5 х.	10. " вол. сух. мада-гаскар. безсол. кгр. "	40-85	10. Керемиди мест. марсилски тип бр. "	5-5-50
51. " анадолски "	11	" " 6-9 "	2-5 х.	11. кожи вол. сухи сол. "	40-55	11. Тухли местни "	1-0-80
52. Парафин "	1100	" " от 10-15 "	2-4-5 х.	12. " " салам. "	45-50	12. Вар негасена кгр. "	1-40
53. Нишаджр на буци "	30	12 Кон местен породист от 3-5 год. "	1-3 х.	13. " бивол. калкутски киречлини кгр. "	50-55	13. Цимент местен 50 "	140
54. " калжпи "	30	" " от 3-5 год. "	2-3-5 х.	14. кожи дана крав. "	40-80	14. " иностранен 50 "	140
55. Тамян "	13	" " 6-9 "	1-2-5 х.	15. " египет. бивод. сухи солени кгр. "	50-60	IX. Горел. материали и бжл.	
56. Стипца варели 60 "	3-10	13 Катжр от 3-5 год. "	2-6 х.	16. кожни египет. биволски безсолни кгр. "	70-90	1. Джрва за горене рязани куб. м. "	650-700
57. " " 100 "		" " 6-9 "	3-7 х.	17. кожни биволски импер. безсолни кгр. "	75-90	2. Джрвени вжл. ша калемни кгр. "	2-20
58. Фжстжци червен "		" " 10-15 "	1-5-3 х.	18. Кйоселе француз. "	160-230	3. Кам. вжг. местни "	1-80
59. " бели "		14 Магаре " 3-5 "	300-600	19. " италианско "	115-160	4. Газйол "	4
60. Сода обикновена "		" " 6-9 "	70-90	20. " бжлгарско кгр. "	90-140	5. Газ американ. "	9-70
61. " каустик 720 "		15 Патки брой "	40-50	21. Мешин бел кгр. "	20-90	6. Газ английска каса "	410
62. Син камжк варел "		16 Патици "	80-120	22. Видело "	200-210	7. Бензин лит. "	20-24
63. Сол камен. герман. "		17 Пуйки "	30-40	23. Марокин "	175-240	8. Масло цилинд. кгр. "	15-18-50
64. " " француз. "		18 Кокошки "	25-35	24. Юфт чер "		9. Масло ромжиско "	9-20-50
65. " " италиан. "		19 Пилета "		25. Желятин сантрач "		10. Безир "	55
66. " " ромжн. "		III. Индустр. растения и семена.		26. Бокс чер корнелиус. "	85-98	11. Бон анилинови "	200-380
67. " морска "		1. Тютюн баши бали кгр		27. Шевро гризон "	80-120	X. Работнишки матери.	
68. " " "		2. " бохча "		28. " корнелиус "	100-115	1. Зидари "	
69. " мляна "		3. " " "				Майстори "	
70. Сардели каса "	2000					Работници обикновени "	
71. Макарони кгр. "	16-50						
72. Фиде "	16-50						
73. Лимони каса "	600						
74. Портокали кгр. "	700						
Мандарини "	630						

ТЖрг. Акц. Д-во „Доверие“, Варна

ОТКРИ СПЕЦИАЛНО БЮРО ЗА
Обезмитване и експедиция
НА СТОКИ.

Кантората в бившия хотел „Италия“. 1-4

Митю Т. Лулчев & Ив. Николов

Варна, Телефон № 180.

Пристигнаха им Роба Салиотки без глави и с глави по 30 К-о варели, Сода Каустиг Английска 70/72° на парчета, Джамове белгийски, Портланд цимент белгийски в варели от 150 К-о и други колониелни стоки по цени най-износни. 1-3.

Белгийски джамове марка Камбана и Гебрахтов екстракт марка „Какия“ — цени конкурентни при ХИКОВ, ДОНЧЕВ, СИМЕОНОВ — ВАРНА. 2-3

Фондова борса.

Сключени сделки.

	5. I.	9. I.	10. I.
Швейцария	2920—2940	3030—3040	3030—3040
Ню-Йорк	— 156	160—162	150—162
Лондон	722—724	— 753	740—750
Париж	1095—1098	1065—1103	1065—1103
Белгия	— 1020	— 1020	990—1006
Италия	790—796	812—815	796—800
Цариград	88.20—88.50	— 91.50	91—92
Югославия	165—169.50	—	—
Рейхения	— 90	— 87.50	— 87.50
Германия	— 1.90	1.50—1.54	1.50—1.54
Прага	480—479	449—454	449—454
Виена	0.22 1/2—0.22 1/4	—	—
Буда-Пеша	—	—	—
Гърция	—	—	—

Акционерна банка

„НАПРЕДЪК“

Основана в 1876 година.

Основен капитал 15,000,000 лева

Седалище Плевен

Клонове: София, Варна, Червен-Брег и Бела-Слатина.

Извършва всякакви банкови операции.

При Варненския клон специален отдел **житарство**.

Издава спестовни книжки.

За телеграми: **Напреджбанк.**

Телефони: Плевен 26 и 78, Варна 106 и София 346.

== ВАЖНО ==

за посетителите търговци на град Варна,
в новооткрития ресторант

„ЕЛИТ“

— ВАРНА —

I етаж на х-л „Лондон“, над Д-во „Сингер“ с чудесен изглед към ул. „Преславска“ и морето, посетителите винаги ще намерят най-добра кухня и най-хубави чисти напитки. Готвача е сжия, който задоволяваше и най-изтънчените вкусове през летния сезон в бюфета на

МОРСКАТА ГРАДИНА

Сжджржател: **Г. Михайлов.**

6-6

Нико Папусянци -- Варна.

Експортёр
на зърнени храни и варива.

Стойко Ст. Пашов & С-ве

СТРАЖИЦА.

1-2

За телеграми: „ПАШОВИ“

Търговец, Комисионер, Експедитор, Информант, и Посредничество
приема стоки на консигнация,
приема представителство на разни фабрики, къщи и д-ва,
купува всякакви стоки за своя и чужда сметка.

Акционерно Д-во „Н. Хр. Ючормански — гр. Варна

ПОКАНА

Поканват се г. г. Акционерите да присъствуват на 2-ро общо годишно събрание на 21-й януарий т. г. (неделя) 9 часа сутринта в дружественото помещение в гр. Варна, при следния дневен ред:

а) Даване отчет на Управителния и Проверителния съвети за дейността им през 1922 година.

б) Удобрение на „баланса“ и сметка „загуби и печалби“ за 1922 година.

в) Освобождаване от отговорност на Управителния и Проверителния съвети за управлението им през 1922 година.

г) Избиране на 3 члена за Проверителен съвет.

д) Приемане оставката на подалите си двама члена от Управителния съвет и

е) Избиране на 1 член за Управителния съвет.

За право участие в събранието, акциите се депозират най-късно до 19-й того в дружеството.

В случай на неявяване достатъчно акционери, събранието се отлага за 28-й януарий т. г., съгласно чл. 18 от дружествения устав, без втора покана, като депозирването на акциите стане най-късно до 26-й того.

гр. Варна, 11-й януарий 1923 г.

От управителния съвет.

Комисионерската къща

Нисим Н. Топедо — Варна

Телегр. адрес: Топедо.

Телефон 107.

Предлага да доставлява на износни цени и условия всякакви колонийални стоки от чужбина, както и все-какви железни, ламарини, гвоздеи, джамове, безири английски Grocodile и Imperial. 3-3

Антон Н. Петров

ОБУШАР

улица „6 Септемврий“ № 4.

Изработва всякакви видове обуша по най-последна мода.

Цени най-износни.

Грайност гарантирана. 3-3

„ТЕКСТИЛ“ АКЦ. Д-ВО

София – Варна

На най-изисосни цени

предлага:

Платна бжлгарски белени и небелени.

Оксворди и Материи всички видове.

Производство на собствените му тжкачни фабрики
В ВАРНА.

За телеграми: „ТЕКСТИЛ“

Кредитна Банка

Варненски клон

ТЕЛЕФОН № 116.

Централа - София.

Телефон № 463.

Клон - Русе.

Телефон № 235.

Капитал 10,000,000 лева.

Извжршва всички банкови операции.

Приема влогове срочни и безсрочни, както и по спестов-
ни книжки на изисосни цени.

1—10